

Stockholm 2017-06-21

Energimarknadsinspektionen
Att. Caroline Törnqvist

Vikten av en fungerande marknad med finansiella instrument på elmarknaden

Oberoende Elhandlare anser att den finansiella elmarknaden, som är en grundförutsättning för konkurrens på elmarknaden, måste utvecklas så att den blir såväl konkurrensneutral som transparent och med en förbättrad likviditet även för längre kontrakt. En utvecklad finansiell elmarknad är en absolut förutsättning för att skapa en effektiv prisbildning som ger korrekta prissignaler till elförbrukare, nya och etablerade elproducenter, elhandlare och tredjepartaktörer. Dessutom motverkar det den stora koncentrationen inom elproduktion i Norden.

Ett alltmer omfattande regelverk förhantering av finansiella instrument på elmarknaden har medfört ökade krav på den finansiella elmarknaden som gör det allt dyrare för en elhandlare att representera stora elförbrukare och mindre elhandelsbolag. Oberoende Elhandlare arbetar aktivt för att motverka en sådan utveckling.

En väl fungerande finansiell marknadsplats är även av stor betydelse för de nya elproducenter som etablerar sig genom utbyggnaden av Oberoende förnyelsebar energi. De behöver precis som kunderna en marknadsplats där förtroendet för prisbildningen är stort och där det sker en produktutveckling så att de kan hantera sina risker. De nya elproducenterna inom vindkraften är inte vertikalt integrerade och har därför ett större behov av marknadsplatsen än dagens elproducenter.

Vi har dessvärre kunnat konstatera att utvecklingen den senaste tiden har inneburit att de större integrerade energiföretagen inriktat sig på att i ökad omfattning sälja bilaterala kontrakt till de större energikunderna och att detta medför att likviditeten på den finansiella marknaden försämras.

Vår bedömning är att detta till viss del kan vara en följd av att EMIR sedan mars 2016 förbjuder bankgarantier. Vi har tidigare pekat på risken att detta kommer att driva marknadsaktörerna och volym från marknaden på grund av att kostnaden för att täcka säkerhetskrav med kontanter i genomsnitt är 5-10 gånger kostnaden för bankgarantier, och att kostnaden för en GCM-lösning kanske är dubbelt så kostsam som en lösning

med bankgarantier. I Sverige har det även införts nya avgifter av Ei som enbart riktar sig till de aktörer som handlar finansiellt.

Vissa aktörer kommer att flytta till bilaterala motparter, som förenar sina volymer innan de kommer ut på marknaden med nettovolym (minska marknadsvolymer). Andra aktörer kommer att arbeta bakom en GCM (här kommer också att vara för dyrt för vissa) som också poolar volymer innan de kommer till marknaden. Vissa kan även flytta hela vägen till icke-standardiserade derivat som inte har ett clearingkrav. Både likviditet och öppenhet kommer därför att drabbas.

På längre sikt innebära det att konkurrensen försämras och att vi får färre aktörer, både elhandlare och storförbrukare, på marknaden. Vi ser detta som ett allvarligt hot mot en effektiv elmarknad och målsättningarna att skapa en elmarknad med ökad efterfrågefleksibilitet. Vi vill därför gärna diskutera denna fråga med er efter sommaren.

För Oberoende Elhandlare

Johan Öhnell

Bo Lindörn